

מרן מואזר זצנזאל

לעילוי נשמת
שרלו (שרל) בן ריקה סעדון ז"ל

פרשת יתרו

י"ל בסיוע המשרד לשירותי דת

ניתן לתרום לפעילות הארגון בב. אשראי ובעמדות "גדרים פלוס".

לתרומות חייגו:
*8759

www.moreshet-maran.com

כ שבת תשע"ט | גיליון מס' 258

אמרותיו

פנינים על הפרשה
ממרן רבינו הגדול זיע"א

"ויתיצבו בתחתית ההר" (י"ט, ז).

איתא בגמרא שבת (פח.), אמר רבי אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקב"ה עליהם הר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים את התורה - מוטב, ואם לאו, שם תהא קבורתכם.

והקשה מרן פוסק הדור זצוקללה"ה (מאור ישראל ח"א שבת פח. ד"ה מלמד):

הנה בגמרא תענית (כו:) דרשו חכמים, ביום חתונתו - זה מתן תורה, והלא קיימא לן (קידושין ב:) שאין האשה מתקדשת אלא לדעתה, וכן אמרו (בבא בתרא מח:) המקדש אשה בעל כרחה, הפקיעו חכמים קידושין אלו. וכן נפסק בטור ובש"ע (אבה"ע סימן רס בעיי" מב.) ואם כן כיון שישראל הוכרחו לקבל את התורה בעל כרחם, על ידי שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית, היאך היו הקידושין קיימים?

ותירץ על פי דברי המדרש (תנחומא פרשת נח סימן ג) וזה לשונו: ולא קיבלו ישראל את התורה עד שכפה עליהם את ההר כגיגית... והלא משעה שאמר להם הקב"ה: מקבלים אתם את התורה, ענו כולם ואמרו: "נעשה ונשמע", אלא על התורה שבכתב אמרו כן, לפי שהיא מעט ואין בה גיעה וזעזע, מה שאין כן התורה שבעל פה, שיש בה הרבה מצוות קלות וחמורות, ואין מי שלומד אותה אלא מי שאוהב את הקב"ה בכל לבבו ובכל נפשו. ע"כ.

ולפי דברי המדרש נחא, שעיקר הקידושין בתורה שבכתב, ובלוחות הברית, ואילו תורה שבעל פה היא בבחינת שארה כסותה ועונתה, והרי המקדש את האשה ואמרה שמתקדשת לו על מנת שאין לה עליו שאר כסות ועונה, הקידושין קיימים והתנאי בטל, שכל המתנה על מה שכתוב בתורה, ואינו דבר שבמזון - תנאו בטל.

(משוש תבל - שמות, עמוד רה).

שאלות שנשאל מרן הראשון לציון
רבינו יצחק יוסף שליט"א
והתשובות שהשיב

משלחן הראשון לציון

כיצד יש לתושבי חו"ל להתנהג כשאשה זרה מושיטה את ידה לשלום תפלה בצבור קודם הנץ לאחר עמוד השחר, או תפלה ביחיד בזמן / ק"ש שעל המיטה למי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא קראה

שלום. אם אפשר לשלוח את השאלות למרן חזקו ואמזו. שנזכה לקבל את פני משיח הראש"ל. תודה לכם.

לכבוד מרן עמוד ההוראה הראש"ל הגאון

הגדול רבינו יצחק יוסף שליט"א

פניחס מרדכי דרעי ס"ט, צרפת

תשובה:

א. אנו גרים בצרפת, איך צריכים להתנהג

כשנמצאת אשה זרה כמו רופאה או פקידה בבנק וכדומה שמושיטה לנו את היד לומר שלום?

לשאלה ב:

ב. אצלנו בימים אלה הנץ החמה מאוחר מדי, ויש כמה אברכים שנוסעים לעיר אחרת כל בוקר ללמוד בכולל שם. האם עדיף שיתפללו לפני נסיעתם, הוי אומר לפני הנץ עם תפלה בצבור, או יותר טוב שיתפללו ביחיד בזמנו?

ג. מי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא אמר קריאת שמע בכלל, האם הוא צריך קודם לברך ברכות התורה ולקרוא קריאת שמע למרות שיחזור לישון?

ד. מי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא אמר קריאת שמע בכלל, האם הוא צריך קודם לברך ברכות התורה ולקרוא קריאת שמע למרות שיחזור לישון?

ה. מי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא אמר קריאת שמע בכלל, האם הוא צריך קודם לברך ברכות התורה ולקרוא קריאת שמע למרות שיחזור לישון?

ו. מי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא אמר קריאת שמע בכלל, האם הוא צריך קודם לברך ברכות התורה ולקרוא קריאת שמע למרות שיחזור לישון?

ז. מי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא אמר קריאת שמע בכלל, האם הוא צריך קודם לברך ברכות התורה ולקרוא קריאת שמע למרות שיחזור לישון?

ח. מי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא אמר קריאת שמע בכלל, האם הוא צריך קודם לברך ברכות התורה ולקרוא קריאת שמע למרות שיחזור לישון?

ט. מי שקם באמצע הלילה ונזכר שלא אמר קריאת שמע בכלל, האם הוא צריך קודם לברך ברכות התורה ולקרוא קריאת שמע למרות שיחזור לישון?

למסירת שמות לתפלה על ציונו של מרן: *8759 • מעוניין לקבל את העלון מידי שבוע למייל? office@moreshet-maran.com

חדש בערוץ מרן!

שידור חוזר משיעורו של הרב ליאור גלזר שליט"א

בשלוחה 85

079-916-5000

הלימוד היומי בתורת מרן לוח הלימוד לשבוע הקרוב

הלימוד הוא בספר חזון עובדיה טו בשבט • להצטרפות: 079-916-5000

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז
י"ט-כ	כ"ג-א.ב.א	א.א-ג	ד-ז	ח-א	ב-ה	ו-ה.א
ברכות הגשמים ותענית. הודאת הגשמים	ברכות הלום ותענית. ברכת הודאת הגשמים	מי שילדה אשתו. ברכות שונות	ברכות שונות. ברכות הראיה	ברכות שונות. ברכות הראיה	ברכות שונות. ברכות הראיה	ברכות הראיה. ברכת שהחינו

לקבלת הלימוד מידי יום למייל: 9929972@gmail.com

כלי שמלאכתו לאיסור

(מתוך חזו"ע שבת ג)

א. כלי שמלאכתו לאיסור, כגון פטיש, צבת, קרדום, מספריים, ומחט שמיועדת לתפירה, אסור לטלטלם מחמה לצל (שחושש עליהם פן יגנבו או יאבדו), אבל מותר לטלטלם לצורך גופם או מקומם, כגון פטיש של נפחים לפצח בו אגוזים, קרדום לחתוך בו דבילה. וכן לצורך מקומו, כגון, שרוצה לשבת במקומו. ומותר לטלטל כלי שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ומקומו, אף על פי שיש לידו כלי שמלאכתו להיתר שראוי לאותו תשמיש. וכשהוא מטלטל לצורך מקומו, רשאי ליטלו ולהניחו בביתו בכל מקום שירצה.

ב. כלי שמלאכתו לאיסור, ורוצה לטלטלו מחמה לצל (שלא יגנב או יאבד), מותר לטלטלו על ידי שיתן עליו ככר לחם, או כלי שמלאכתו להיתר. ואז יטלטלנו לכל מקום שירצה.

ג. כלי שמלאכתו לאיסור ונטלו בהיתר לצורך מקומו, כל עוד שהכלי בידו יכול להוליכו לכל מקום שירצה להניחו שם. ורשאי להחליף מיד ליד. אבל אינו רשאי לתת הכלי לחבירו. והאיזמל של המילה שהוא מוקצה מחמת חסרון כיס, אם נזדמנה מילה בשבת, רשאי המוהל להחזיר את האיזמל למקום שירצה, ואף על פי שהניחו מידו לצורך הפריעה. וכן המנהג להקל.

ד. ראוי להחמיר שלא לטלטל תפלין בשבת, מפני שאסור להניחן בשבת, ומיהו לצורך התפלין עצמם, שלא יבואו לידי בזיון או לצורך מקומם מותר לטלטלם.

ה. מחט שמלאכתה לאיסור שעומדת לתפור בה מותר לטלטלה, כדי ליטול בה את הקוץ שנכנס בבשרו. ומותר להוציא בה את הקוץ אפי' אם יצא דם, שכיון שאינו צריך לדם הוי ליה מלאכה שאין צריך לגופה, ומשום צער לא גזרו חכמים. ומ"מ לכתחלה יזהר שלא יוציא דם, ואם נזהר ולא עלתה בידו אין בכך כלום, שאין זו מלאכת מחשבת. ואע"פ שהוא פסיק רישיה, מ"מ פסיק רישיה דלא ניחא ליה בדרבנן מותר.

מתוך גליונות "קובץ בית יוסף"

לחיזוק התורה בבני הישיבות

[מתוך קובץ בית יוסף, גליון לד-שבט תשע"ז].

במגילה (ו): אם יאמר לך אדם יגעתי ומצאתי האמן, לא יגעתי ומצאתי אל תאמן. והמהרש"א פי' בזה, האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד, אני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב וכו'. ע"ש. וכבר אמרו (במגילה ז): תנא מניה ארבעים זמנין דמי ליה כמאן דמנחא בכסתיה. ופי' הגר"ז בתולדות אדם, ע"פ מ"ש בב"מ (כא): עשוי אדם למשמש בכיסו בכל שעה ושעה, וקמ"ל שלא היה די לו במה שחזר רק מ' פעם, אלא עוד היה דומה הדבר בעיניו כמאן דמנח בכסתיה, כדי לחזור עוד ועוד, ולכן לא אמרו כמאן דמנח ליה בקופסא בתפיסה או בדלוסקמא, רק בכיסו, שעשוי למשמש בו תמיד, כן החזרה על הלימוד חשוב מאד.

ומעשה בהגר"ח מוולוז'ין שחזר יח פעמים על סדר מועד ונכנס סר וזעף אצל הגר"א, וכששאלו פשר דבר, ענהו חזרתי מס' שבת יח פעמים ועדיין אין משנתי שגורה בפי, א"ל ביי"ח פעם די לך? כל ימיו בעמוד והחזר קאי. וכן אמרו הדור הדור ואל תצטרך לפלדור (עשב המסוגל לזכרון אבל הוא מסוכן) ובברכות (מ). בתורה נאמר אם שמוע תשמעו, אם שמוע בישן תשמעו בחדש. קנקן ריקן אינו מחזיק, מלא מחזיק, ובברכות (כא). הק"ו בברכת התורה לאחריה, ממה שנאמר לפניו כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלקינו, ואילו בבה"מ להיפך כשהוא שבע מברך כשהוא רעב לכ"ש. ופי' ההפלאה (בפתחא זעירא או' יב) שבאכילה כשהוא שבע נמאס בעיניו מזונו משא"כ כשהוא רעב ותאב, אבל בד"ת הד' להיפך, מתחילה אינו יודע הערך של הלימוד, וכשהוא שבע ולמד יותר, מתמלא תשוקה רבה וחשק ללמוד וכו'. (וכ"כ בשו"ת שערי צדק חאו"ח ס"ס כא בשם הגר"א). הגר"ז בתולדות אדם כותב על הפסוק לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי פז, עפ"ד הגמ' יומא (כט). מגמר בעתיקא קשה מחדתא וסימנך טינא ובר טינא. וז"ש לא יערכנה זהב וזכוכית בתחלת הלימוד קשה לקנותה כזהב ונוחין לאבדה ככלי זכוכית (כמ"ש בחגיגה טו). אבל לאחר איבודן, ותרומתה כלי פז שערכן יקר הרבה יותר מזהב. כמ"ש בגיטין (נח). תרין אסתרי פיזיא איכא בעלמא אחד נטלה רומי ואחד כל העולם כולו. (וע' תוס' ע"ז יא:). ולכן הנכון שיחזור על לימודו בראשית צעדיו. אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם.

והעיקר ללמוד עם ההלכה. אולם רבים למדים קצוה"ח, ואל החשן עצמו לא הגיעו. רק לקצה המזלג. ולא זו הדרך לקניית לימוד התורה וההלכה. אמנם חדי הקב"ה בפלפולא אבל העיקר למעשה. שקידה על תוה"ק היא ערובה בטוחה להגיע למדרגת בעל הוראה, ואף אם בשעות הלילה המאוחרות לא יוכל למצוא חבר, אין בכך כלום, ומה שאמרו חז"ל חרב על ת"ח שעוסקין בתורה בד בבד, ה"ד בזמניהם שלמדו בע"פ. אבל כעת שאנו לומדים בספרים, הם הם רבותינו וחבירנו, ואין הלימוד עוסק בתורה יחידי. וכמ"ש הרח"פ בגניז חיים (מע' ח אות סא). והביא סמך לזה מ"ש הר"מ ממיץ (סי' סה) שפירוש וקנה לך חבר ר"ל ספרים. ע"ש.

הנהגותיו

עובדות מהנהגותיו והליכותיו של מרן רבינו זצוקללה"ה

לא הרגיש בזמן החולף

על גודל דבקתו של מרן רבינו הגדול זיע"א בתורה הקדושה, יעיד המעשה הבא:

בהיות מרן זיע"א מאורס לרבנית ע"ה, באחד הימים פנו יחדיו ללכת לבקר בבית של משפחת קרוביהם, בהיותם בדרך ביקש מרן מהרבנית שתסכים לו להיכנס כמה דקות לבית מדרש לעיין בספר מסוים שנצטרך לו, והסכימה לזה הרבנית ואמרה לו שתמתין בחוץ עד שיסיים...

והנה ממתינה הרבנית עד בוש וראתה כי מרן איננו מגיע, חשבה הרבנית שמא פנה והלך לו בדרך אחרת, ופנתה אל בית קרובי משפחתם לבדה. והנה כעבור שעתיים ויותר נכנס מרן זיע"א וביקש את סליחתה על עוגמת הנפש שגרם לה, והתנצל בפניה ואמר כי יש לעיין בספר כלשהו ולא הרגיש בזמן החולף.

(משוש תבל).

בהכונתו האישית של מרן הראשיל רבינו יצחק יוסף שליטיא

צדיק,
יש לך דקה?
נצל אותה...

ערוץ מרן,

מערכת ע-נ-ק-י-ת של אלפי שיעורי תורה,

להאזנה בכל מקום ובכל זמן.

079-916-5000

"מורשת מרן" פורטל התוכן על מרן הרב עובדיה יוסף זלה"ה ומרן הרב יצחק יוסף שליטיא:

www.moreshet-maran.com